

**Összefoglaló szakmai jelentés a Szenci Molnár kutatások – adattár, szerzői
bibliográfia, egyes műveinek új kiadása c. OTKA pályázatról
(T 038368)**

2002.

Ebben az esztendőben indult meg a teljesen új (előzménnyel nem rendelkező) munka, amely elsősorban a következő évek kutatásainak előkészítését tűzte ki célul. A legfőbb területek és eredmények:

Létrejött egy fénymásolatokból álló adatbank, amely a Szenci Molnár Albertre vonatkozó magyar és nemzetközi szakirodalmat tartalmazza – ennek fejlesztése és kiegészítése a továbbiakban is folyamatos lesz. Megindult a témával foglalkozó könyvek beszerzése.

P. Vásárhelyi Judit munkájaként összefoglaló digitális bibliográfia készült a Szenci Molnár Albert műveit tartalmazó régi magyar nyomtatványokról.

A témavezető tudományos háttérmunkájával és forgatókönyvéből megépült a Petőfi Irodalmi Múzeum Szenci Molnár-emlékkiállítása „*Bizonytalan helyeken búdosunk...*” címmel, amely 2002. júniusától október 31-ig volt látható.

A KRE BTK magyar szakos hallgatóiból kialakult egy olyan csoport, amely speciális kollégium keretében foglalkozik a témával, s esetenként segíteni is tud.

A témavezető előadást tartott 2002. július 8-án Berlinben Szenci Molnár Albert naplójának műfajáról, a fogadó intézmény: Fachbereich Geschichts und Kulturwissenschaften der Freie Universität Berlin. Az előadás jelentőségét az adja, hogy egy olyan kutatócsoport előadássorozatába illeszkedett bele, amely a kora újkori európai önéletírásokkal foglalkozik.

Ugyancsak hasonló előadást tartott a témavezető 2003. január 20-án, a Tübingeni Egyetem Történelmi Intézetében, ahol Anton Schindling professzor

volt a vendéglátó, egy olyan kora újkoros történész, aki az utóbbi időben egyre többet foglalkozik Magyarországgal és tanítványait is erre irányítja. (Itt a költségeket részben a futó DAAD ösztöndíj, részben a vendéglátó viselte.)

2003.

Anyaggyűjtés, digitalizálás:

Egyetemünk diákjainak segítségével folytatódott a készülő bibliográfia anyaggyűjtése. Ugyanakkor a kialakulóban lévő gyűjtemény értékes másolatokkal, gyarapodott, ezeket részben az Angliában élő Gömöri György bocsájtotta a rendelkezésünkre (a vele kötött szerződés értelmében), részben egy német kutató Gerriet Giebermann küldte el szakmai segítségünk ellenében. Digitális másolatot készítettünk Szenci Molnár Albert *Consecratio templi novi* (Kassa 1625.) c. munkájának sárospataki példányáról. P. Vásárhelyi Judit részt vett a *Discursus de summo bono* (Lőcse 1630.) digitalizálásának előkészületeiben, amelyet a Kossuth Kiadó fog gondozni.

Külföldi kapcsolatok: Gyümölcsöző együttműködés és cserekapcsolat alakult ki az említett német kollégával, aki elsősorban Oppenheim város helytörténész kutatója, s ezen keresztül kezdett el Szenci Molnár Alberttel foglalkozni.

Konferenciák és előadások: Szabó András május 16-án Szegeden előadást tartott az évi szokásos régi magyar irodalmi konferencián: „*Mindennemű háborúság ellen*” – *Szenci Molnár Albert versének háttéréhez* címmel. Ugyanő október elsején Sárospatakon az „Egyházi könyvkultúra Magyarországon és Európában” c. konferencián *Szenci Molnár Albert és a németországi nyomdászok* címmel adott elő. Petrőczy Éva október 11-én Szencen tartott előadást *Szenci Molnár Albert és a puritanizmus* címmel, s hasonló témájú előadása volt október 31-én a belgiumi Leuvenben, az ottani Collegium Hungaricumban.

Megkezdődött a Szenci Molnár Albert Szótárának 400. évfordulójára rendezendő egynapos konferencia szervezése az Országos Széchényi Könyvtárral közösen, a 2004 október 29-i rendezvényre kiküldtük az első körlevelet, s számos lehetséges előadó jelentkezett.

2004.

Az év folyamán tovább folytatódott az adatok gyűjtése a készülő bibliográfiához, s megkezdődött egy Szenci Molnár Albert által szerkesztett munka, a *Consecratio templi novi* részletes feldolgoása, ezt az előző esztendőben rendelt digitális másolat könnyítette meg.

Digitális másolat készült egy másik kiadatlan Szenci Molnár-műről, a *Postilla Sculteticáról*.

P. Vásárhelyi Judit előszavával megjelent a *Discursus (Értekezés a legfőbb jóról)* hasonmás kiadása.

A legfontosabb esemény konferencia volt, amelyet az Országos Széchényi Könyvtárral közösen rendeztünk október 29-én Szenci Molnár Albert szótára megjelenésének 400. évfordulójára. Az egynapos tudományos ülésszak előkészítésében a témavezetőkön kívül a pályázat másik résztvevője, P. Vásárhelyi Judit vett még részt. Ott volt mindenki, aki a téma szakértője, nyelvészek és irodalomtörténészek. A pontos névsor: Szathmári István (ELTE), Pusztai Ferenc (ELTE), Vladár Zsuzsa (ELTE), Paczolay Gyula (VE), Sebők Marcell (CEU), Szabó András (KRE), P. Vásárhelyi Judit (OSZK), Viskolcz Noémi (SzE), Imre Mihály (DE), Szelestei Nagy László (PPKE), Tóth Tünde (VE), Szentpéteri Márton (ELTE), Kecskeméti Gábor (MTA ItI, ME). A jelentős számú érdeklődő részvételével zajló konferencián lehetőség volt az előadások megvitatására is. Az összegyűlt tudományos anyagot az OSZK egyik könyvsorozatában jelentetjük meg.

2005.

Az év végére elkészült a Szenci Molnár Albert bibliográfia anyaga. Ahogyan terveztük is, csupán a szerkesztés, javítás, kiegészítés van hátra. Az anyag összegyűjtésében és összeállításában szerződéssel külső segítséget is igénybe vettünk.

Összegyűlt a konferencián elhangzott előadások írásos változata, amely nem egy esetben a terjedelem jelentős bővülésével is járt. A tartalmi összefoglalókat a társkiadó, az Országos Széchényi Könyvtár költségén németre fordítottuk, s elkezdődött a könyv előkészítő szerkesztése. A munkálatok és a kiadás áthúzódnak 2006-ra, ennek költségeire egy kiegészítő pályázatot kívánunk benyújtani.

A munkálatokban korábban részt vett egyik egyetemi hallgatónk szakdolgozatot írt Szenci Molnár Albert *Consecratio templi novi* című művéről, azokat az anyagokat használva, amelyeket a pályázat során szereztünk be. Dolgozatát szándékunk szerint indítjuk az OTDK-n is.

A pályázat utolsó esztendejében a személyi és dologi költségekben megmaradt összegeket átcsoportosítottuk beruházásra.

Összefoglalóan elmondhatom, a négy esztendő kutatásai sikeresek voltak. a KRE BTK Régi Magyar Irodalmi Tanszékén kialakult egy papíralapú és digitális adattár, amely a további kutatások alapját képezheti. Az áthúzódó feladatokra, a *Zsoltárkönyv* megjelenésének 400. évfordulójára és a levelezéskiadásra új OTKA pályázatot adtunk be, amelynek munkái 2006-ban indulnak az elmúlt esztendőkből lefektetett alapokon.

Budapest, 2006. február 27.

Dr. Szabó András DSc.
tanszékvezető egyetemi tanár